

Omgevingstafel Norg 13 december 2023

Agenda

1. Welkom
2. Uitbreiding monitoringsnetwerk met tiltmeters (P. van der Gaag)
3. Investeringsagenda
4. Draagvlak/ondersteuning tafel
5. WVTTK (wat verder ter tafel komt)

Welkom

Leendert heet iedereen hartelijk welkom en bedankt voor hun aanwezigheid. Leendert stelt Manon voor. Manon Sitvast sluit aan vanuit de gemeente Noordenveld als projectondersteuner.

Uitbreiding monitoringsnetwerk met tiltmeters (P. van der Gaag)

Op 12 december 2023 is er door Peter van der Gaag een presentatie gegeven in Grijpskerk over het uitbreiden van het monitoringsnetwerk met tiltmeters. Het leek ons goed en zinvol om ook in Norg hiernaar te kijken. Grijpskerk vindt het nuttig en zinvol en gaat met dit plan richting de stuurgroep.

Peter is digitaal aanwezig en start de presentatie.

Wat zijn tiltmeters?

Is niet alleen een monitoringssysteem, maar ook een *early warning system*. Je kunt een melding instellen voor als een drempelwaarde wordt overschreden.

Tiltmeters zijn loodrecht op elkaar staande elektronische waterpassen (X- en Y-as). Ze brengen bodembeweging in kaart. Die kaart geeft zowel bodemstijging als bodemdaling aan.

Werkt beter dan satellietssystemen, dit heeft te maken met knipklei.

Waar worden tiltmeters voor gebruikt?

- Om vulkanen in de gaten te houden;
- Om ondergrondse waterstromen in kaart te brengen;
- Om zoutmijnbouw te monitoren, relatie schade en mijnbouw te bepalen (wordt zo ook in Harlingen gebruikt voor bewoners);
- Om ongelijkmatige bodembewegingen te detecteren, zodat er geen schade ontstaat;
- Om stabiliteit van kunstwerken te waarborgen.

Opzet voor Norg

Een opzet voor Norg kan door Peter verder uitgewerkt worden op moment dat hier behoefte naar is.

Vraag 1:

Andere experts zeggen dat INSAR superieur is, hoe zit dat?

Antwoord: INSAR is zeker een goede methode voor een regionaal overzicht. Maar in een gebied met meerdere soorten klei zoals bij gasopslag Norg kun je met INSAR niet goed zien wat het effect van de gasopslag is. Dit komt door zwel- en knipklei.

Vraag 2:

Hoe gaat dit er voor Norg dan uitzien?

Antwoord: Peter is op dit moment nog bezig met een opzet voor Norg. Hierbij is hij aan het uitzoeken wat een goede opstelling is. Maar Peter verwacht de meeste putten in 2 cirkels te kunnen krijgen. Aangezien er ook een breuk aanwezig is in het veld wordt aangeraden ook daar boreholemeters te plaatsen.

Vraag 3:

Is het voldoende om drie panden uit het gehele gebied te gebruiken voor de meting?

Antwoord: Voor de gemoedsrust kunnen er meerdere panden gekozen worden, echter levert dit relatief weinig extra op en kost het wel veel geld. Drie panden zijn voldoende om te kunnen vaststellen of er een relatie is tussen de schade en de gasopslag.

Vraag 4:

Waarom worden de tiltmeters in 2 cirkels geplaatst?

Antwoord: Door te kiezen voor een opstelling met twee cirkels worden alle effecten van alle leidingen gemeten.

Vraag 5:

Kunnen ook de effecten van water gemeten worden met de tiltmeters?

Antwoord: Ja, ook deze effecten kunnen goed gemeten worden. Eerder zijn op Ibiza ook tiltmeters gebruikt om watereffecten te meten.

Vraag 6:

Is dit monitoringsnetwerk ook interessant als alleen de opslagfunctie behouden wordt en er niet gewonnen zal worden?

Antwoord: Ja, ook dan is het zeker waardevol. Zo kun je de effecten van de opslag ook vaststellen.

Vraag 6:

Wat heeft de omgevingstafel in Grijpskerk besloten?

Antwoord: Grijpskerk heeft besloten om dit te adviseren aan de stuurgroep. Met de gedachte dat de tiltmeters een aanvulling kunnen zijn. Wel met de kanttekening dat het plan nog concreet uitgewerkt moet worden.

Hoe gaan we verder?

We gaan met elkaar kijken of we met dit systeem verder willen werken, maar we houden in ons achterhoofd dat er nog een aantal zaken uitgewerkt moeten worden:

- Hoe monitoren we dit?
- Wat leggen we vast?
- Hoe gaan we rapporteren en analyseren?

Kunnen we voorstellen om hier ook voor Norg verder mee te gaan? En dit voorstel doen aan de stuurgroep?

Antwoord omgevingstafel: Ja, we zien dit als een waardevolle toevoeging op wat er al is. Het is wel van belang dat het goed ingericht wordt. We zien graag een uitgewerkt en concreet plan voor Norg. Als dat plan er is, dan kunnen we kijken of het goed voelt.

Investeringsagenda

We willen graag in een vroeg stadium ook de input van de tafel weten. Er is een eerste versie van een werkdocument verstuurd, deze geeft een denkrichting aan. In Grijpskerk is er besloten het hier nu niet over te hebben. Hun conclusie was: we willen niet de indruk wekken dat we het eens zijn met het winnen van gas.

Stel dat er gewonnen gaat worden en er opbrengsten zijn, dan komt het de omgeving ten goede. Er zal op basis van deze opbrengsten gekeken worden wat de omgeving belangrijk vindt. Wat vinden jullie van de denkrichting in het werkdocument?

Vraag 7:

Wat als er geen winning van kussengas wordt gedaan? Is er dan geen investeringsagenda? De opslag is toch ook winstgevend?

Antwoord:

Hierover bestaan in de stuurgroep nog verschillende opvattingen waarover nog geen overeenstemming is. Dit betekent dan ook dat er enkel een investeringsagenda is bij het winnen van kussengas.

Vraag 8:

Is het niet belangrijker dat eerst de schades correct afgehandeld worden?

Antwoord: De investeringsagenda is niet ter vervanging van, maar een aanvulling. Het gaat om een deel van de lusten.

Vraag 9:

Is er een link tussen de vergunning en de investeringsagenda?

Antwoord: Nee, deze is er niet. Het betekent niet dat de vergunning er makkelijker doorheen komt als er een investeringsagenda is.

De tafel stelt:

Na een discussie over hoe wenselijk het nu al bespreken van de investeringsagenda is, besluit de tafel wel vast een eerste informeel gesprek te houden over de vorm van zo'n agenda. Daarbij wordt benadrukt dat bewoners daarmee nergens aan vast zitten en nog steeds tegen kussengaswinning zijn.

Bewoners geven aan het communiceren over dit proces richting hun achterban lastig te vinden en vinden het moeilijk om uit te leggen wanneer bewoners invloed kunnen uitoefenen op het besluit rondom het winningsplan. Ze vragen EZK hierbij om hulp. EZK is bereid daarin te ondersteunen.

Draagvlak/ondersteuning tafel

In lijn met de vraag om hulp bij het betrekken van de achterban, geven bewoners aan ook behoefte te hebben aan het onderzoek van Carina Wiekens.

De hulpvraag zal worden uitgezet bij Carina Wiekens (Hanze Hogeschool).

WVTTK (Wat Verder Ter Tafel Komt)

- Schadeafhandeling
Bewoners hebben vragen over de nieuwe aanpak van de schadeafhandeling. Door de kamerbrief van 6 oktober bestaat het gevoel dat de bewoners slechter af zijn met deze nieuwe aanpak. Voorstel: IMG langs laten komen bij de volgende omgevingstafel.
- Onderzoek TNU/TU Delft
Bij de bewoners is het gevoel dat dit onderzoek al een poos stilligt. Leendert gaat contact opnemen om te kijken hoe dat ervoor staat.
- Rondje gevoel bij de omgevingstafel
Er wordt een kort rondje langs de tafel gedaan om te kijken wat men tot nu toe van de omgevingstafels vindt en wat men eruit gehaald heeft. Daaruit komt naar voren dat er veel nuttige informatie wordt gedeeld, dat deze informatie het makkelijker maakt om de achterban te informeren en het prettig is om samen iets te kunnen realiseren rondom het omgevingstraject. Wel vindt de omgevingstafel dat er nog weinig concrete resultaten zijn.

Leendert bedankt de omgevingstafel.